

PRAWNE ASPEKTY UZALEŻNIENIA OD INTERNETU

KARTUZY, WRZESIEŃ 2020 R.

UZALEŻNIENIE OD SIECI

Niewielu ludzi zdaje sobie sprawę z tego, że komputer może uzależnić w taki sam sposób jak alkohol, praca czy narkotyki. Niepokojące symptomy sygnalizujące uzależnienie od Internetu, na które powinni zwrócić uwagę rodzice dzieci korzystających z komputera i Internetu:

- a. dziecko wpada w ciągi komputerowe siedzi po kilka godzin bez przerwy, nie może się oderwać,
- b. jest rozdrażnione, gdy nie może skorzystać z komputera,
- c. zaniedbuje inne ulubione zajęcia na rzecz komputera,
- d. jest zaangażowane w świat wirtualny przynosi szkody w realnym, np. nie odrabia lekcji, zaniedbuje przyjaciół,
- e. ucieka przed rzeczywistymi problemami w świat wirtualny,
- f. używa komputera by poprawić sobie nastrój.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole lub instytucji.

Tendencje zmierzające do ujednoczenia działań ochronnych doprowadziły do wdrażania w niektórych instytucjach (placówki edukacyjne, MOPS, ośrodek zdrowia) tzw. Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Dokumenty takie stanowią wewnętrzny zbiór reguł i procedur, ustanowionym przez pracowników placówki/instytucji, zawierającym zasady zapewniania dzieciom bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzenia dzieci.

Spisanie w jednym miejscu zasad tworzenia w placówce bezpiecznego dla dzieci środowiska, a także ustanowienie zrozumiałej i obowiązującej wszystkich członków personelu placówki procedury interwencji wewnętrznej i zewnętrznej, umożliwiają szybkie reagowanie na zagrożenia bezpieczeństwa dobrostanu dzieci, a także pomagają w spełnianiu prawnych wymogów ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Ustanowienie w placówce Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest pierwszym ze standardów ochrony dzieci.

Opisywane tu dokumenty powstają często we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości.

OBSZARY

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem powinna regulować te obszary funkcjonowania dane instytucji, które wiążą się z możliwością naruszenia praw dziecka: od bezpieczeństwa i wsparcia po interwencję w sytuacjach zagrażających jego życiu, zdrowiu i dobrostanowi.

W szczególności zapisy Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem powinny obejmować:

- procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, personelu szkoły lub placówki oraz rówieśników;
- zasady ochrony danych osobowych dziecka, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o dziecku oraz zasady ochrony wizerunku dziecka, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania,
- zasady dostępu dzieci do internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami w internecie;
- zasady bezpiecznych relacji personel szkoły lub placówki –dziecko, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem. Zasady te powinny być dostosowane do specyfiki danej placówki.

Regulacje dotyczące procedur interwencji stanowią najważniejszą część omawianej Polityki.

Powinny one być opisane w sposób jasny i zrozumiały dla wszystkich oraz uwzględniać różne sytuacje, z którymi można spotkać się podczas pracy z dziećmi w placówce lub instytucji.

Przygotowując zapisy Polityki dotyczące procedur interwencji warto przyjąć schemat przedstawiony niżej, który pozwoli na logiczne i przejrzyste uregulowanie ścieżki postępowania w przypadku zaistnienia różnych form krzywdzenia dziecka.

Zakłada się że różne zachowania krzywdzące dziecko skutkować winny przyjęciem odrębnej ścieżki interwencyjnej.

ETAPY

Wyróżnia się w tej procedurze dwa kluczowe etapy – wewnętrzny i zewnętrzny.

Etap wewnętrzny polega na podjęciu kroków wewnątrz instytucji.

Ma on miejsce zawsze w sytuacjach, gdy:

- pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
- dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
- zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania dziecka przez kogoś z personelu,
- zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez rówieśnika/podopiecznego w sytuacji przewagi ze względu na wiek lub zależność.

W wielu przypadkach (które nie wiążą się z prawnym obowiązkiem zawiadomiania organów zewnętrznych) interwencja może pozytywnie zakończyć się już w tym stadium.

Etap zewnętrzny polega na podjęciu kroków prawnych – powiadomienia właściwych instytucji. Najczęściej podjęcie interwencji zewnętrznej wynika z przepisów prawnych nakładających m.in. na przedstawicieli instytucji obowiązek powiadomienia właściwych organów (np. policji lub prokuratury) lub z powodu nieskuteczności działań podjętych

wewnątrz jednostki. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem powinna uwzględniać również zapisy będące jasnymi wskazówkami, jak pomóc dziecku będącemu ofiarą krzywdzenia.

Przykładowymi działaniami w takich przypadkach mogą być:

- kontakt instytucji z rodzicem lub inną osobą sprawującą pieczę nad dzieckiem (w przypadku krzywdzenia dziecka w rodzinie – z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym)
- rozmowa dziecka z psychologiem/pedagogiem.